

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

IV. De Invidia, ejúsque Filiabus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

Affectus
praesentis
saeculi, &

25. *Affectus praesentis saeculi, & vicissim Horror futuri saeculi,* sunt etiam Filiae Luxuriae: amor enim voluptatum carnalium ita animum luxuriosi afficit, ut subinde etiam Beatitudini aeternae paratus foret renuntiare, si praesentibus frui jugiter permittetur. Et hinc oritur

Horror fu-
turi saeculi.

26. *Horror futuri saeculi.* Quia luxuriosus, dum nimis carnalibus delectationibus detinetur, contemnit & fastidit spirituales: & quia nimia detentio & perseverantia in delectationibus carnalibus hinc animum captivavit, illinc verò contemplatio gravitatis peccati cum terrore inferni cor affligit; mox sequitur Horror futuri saeculi, in tantum, quod homo quandoque prolabatur in desperationem. Ecce! in quot laqueos incidunt, qui in hoc turpissimo vitio habituantur.

QUAESTIO IV.

De Invidia, ejusque Filiabus.

Invidia,
quid?

27. **C**ONCL. I. *Invidia est tristitia de bono proximi, prout proprium malum aestimatur, & diminutivum proprii boni, seu propriae gloriae ac excellentiae.* Hoc enim vitium est praecipue de bonis, in quibus est gloria & honor; estque ad illos tantum, quibus homo vult se aequare, vel praeferre, non autem respectu multum distantium, cum nullus plebejus, v. g. homo, nisi infans, studeat se aequare, vel praeferre in gloria Regi, aut alteri multum excellentiori. Porro per Invidiam volumus, & desideramus, alium carere tali bono, quia per illud nos excelsit. Unde proprie *Invidus* dicitur, qui tristatur de bono alterius, putans inde propriam excellentiam diminui.

Invidus
proprie,
quid?

Corollaria.

28. Infertur proinde, quod tristari de bono alterius, non quia ipse tale bonum habet, sed quia nos tale bonum non habemus, non spectet ad peccatum Invidiae: nam haec tristitia proprie est zelus, & aemulatio; & si sit de bonis honestis, est laudabilis, juxta illud 1. Corinth. 12. *Aemulamini charismata meliora.* Infertur ulterius, si quis tristetur de bono alterius, in quantum imminet sibi exinde periculum cujuscumque nocimenti (utputa si quis tristetur de exaltatione sui inimici, timens, ne ab ipso postea laedatur) quod talis tristitia non sit invidia, sed magis effectus timoris; ut notat D. Thomas 2. 2. q. 36. a. 1. & sequuntur alii.

29. CONCL.

29. CONCL. II. Invidia est peccatum mortale ex genere suo, contrarium Charitati: quia Charitas gaudet de bono proximi, Invidia vero tristatur de bono proximi. Potest nihilominus Invidia fieri peccatum veniale, tum ob imperfectionem consensûs, & non plenam advertentiam; tum ob materiæ levitatem, uti pueris contingere consuevit, qui de levibus aliorum puerorum bonis tristitiam capere solent.

Invidia, quale peccatum?

30. CONCL. III. Invidiæ peccatum rectè inter Vitia Capitalia numeratur à S. Gregorio *sap. di. lib. 31. Moral. cap. 31.* & communi Theologorum. Siquidem ex ipsa Invidia, tanquam ex capite, multa alia peccata originem ducunt, uti patet ex quinque Filiabus ejus mox enarrandis; ac merito tum à sacra Scriptura, tum SS. Patribus gravissimè perstringitur.

Invidia rectè connumeratur inter vitia capitalia.

31. CONCL. IV. Filiæ Invidiæ rectè à S. Gregorio *loc. cit.* assignantur quinque; quæ sunt, Odium, Susurratio, Detractio, Exultatio in adversis proximi, & Afflictio in prosperis ejus. Invidus namque, dum de bono proximi tristatur, putans, inde suam excellentiam diminui, ob hanc tristitiam tollendam movetur ad desiderandum, quod proximus illo bono careat: unde incipit suo conatu gloriam alterius diminuere; idque vel occultè, & tunc sequitur *Susurratio*; vel manifestè, & tunc sequitur *Detractio*. Quod si consequatur suam intentionem, gaudet de illius adversitate: si verò non potest, affligitur de ipsius prosperitate: & si hæc tristitia duret, postea generat *Odium*. De hoc peccato dicitur Sap. 2. *Invidia diaboli mors intravit in orbem terrarum.*

Ejus filiæ sunt quinque, nimirum
Susurratio.
Detractio.
Exultatio in adversis proximi.
Afflictio in prosperis ejus, & Odium.

QUÆSTIO V.

De Ira, & Filiabus ejus.

32. CONCL. I. *Ira*, prout est unum ex peccatis Capitalibus, est inordinatus appetitus vindictæ. Dicitur, *inordinatus*: nam si ordinatè appetatur vindicta, non est peccatum. Quinimò *Ira*, si præscriptum rationis modum non excedat, bona est; & habet in homine eum locum, quem miles in Republica: nec immeritò dicitur *Satellitium rationis*, de qua intelligendum illud Psalm. 4. *Irafcimini & nolite peccare.* Sic fit, si vindicta appetatur debito modo, puta exigente Justitiâ per ministros Justitiæ. Similiter peccatum non est, si Superiores debito cum modamine irascuntur culpis Subditorum, eosque puniunt.

Ira, quid?
Est bona, si modum non excedat,
Et Satellitium rationis.

X

33. Quòd